

ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVAR. 1907. FEBRUÁR 10

6. SZÁM.

Gőzcseplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók



A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérigénységénél



Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

Ugron Zoltán-féle fiatfalvi tengeri

1906-ban több mint 100 helyen kísérletezve.

Korai érés mellett legbővebb termőnek bizonyult. Legelőnyösebben tűnik ki minden tengeri közt a föld minőségéhez alkalmazkodása által Legzordonabb klíma alatt is beérik. Debreceni m. k. gazdasági akadémiánál aug. 12-én törték. Legszegényebb földben sem ad meddő szárt, televénydus és friss trágyás földben k. holdanként 30 mmázsáig. Ara zsákos-tól, 80 kg. tizenhat, öt mázsán felül a vevő zsákjában mmázsánként ab Székelykeresztur vasut és posta-állomás tizennyolc korona.

Ugyancsak magyar bizák és yorkshire mangalicza kereszteszés malaczkok kaphatók. Kevés készlet. 1812

Előjegyzéseket elfogad:

Fiatfalvi gazdaság.

Nagyobb terjedelmű

és értékes

Arany, Réz, Pyrit, Vas, Fekete szén, Földolaj, Kaliumsó, Minium, Cement stb. bányák és telepek felfedezői és tulajdonosai részére

a szükséges tőkét megsejri illetve az eladást elsőrendű tőkések útján közvetíti egy megbízható szakember. — Érdeklődők küldjék ajánlataikat e lap kiadóhivatalába „Angol” jellege alatt. 1799



Gazdák,

kik egészséges, fajtiszta és tartós

szőlőültetvényre

akarnak szert tenni, rendeljék

szőlőoltványaikat

„Milleniumtelep“-ről, Nagyösz, 1805 Torontálmegye.

Magyar vagy német vagy szerb vagy román nyelvű műme:ékletekkel ellátott nagy főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Heucke A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitünő rendszerű uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképviselése, a:

Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.

1707

Kedvező fizetési feltételek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,953.240.—
Fartalékok	601.263.93
Összesen:	2,554.503.93 B.
1901. évi fölösleg	90.349.— K
1902. " "	59.782.26
1903. " "	109.331.73
1904. " "	72.438.23
1905. " "	61.730.60

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszin én az ember életére különféle módozatok szerint.

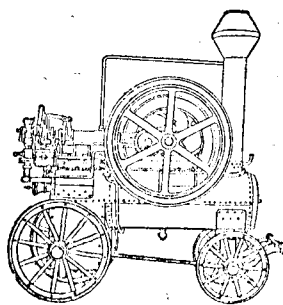
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegtől úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felelőse közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.



Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros cseplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállítottak s mindenkor raktáron megtekinthetők.



Szőlő-oltványokat a leg-nemesebb

Csemege fajokban szállít, fajtiszta-ágért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmeghízebbnek ismert:

Küküllőmenti

első szőlőoltvány-telep tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes.

(Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

1802

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszkögyár.

Központ:

BUDAPEST, V, KÁLMÁNUTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság és iparüzem számára.

1727

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.

Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből allandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

1604 Legújabb kitüntetések:

1905. évi n.-enyedi kiállításon nagy díszoklevéllel kitüntetve.
1904. évi d.-sz.-mártoni kiállításon 5 díszoklev. kitüntetve.
1903. évi besztzercei kiállításon 2 ezüst éremmel kitüntetve.
1903. évi kolosvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.



Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 50. szám.

Teljes jóállás kifűnő cseplésért!

A világ legegyszerűbb és legtöb-
letesebb motorcséplőkészlete.

Ezen motorok bárki által gépész nélkül rendkívül könnyen kezelhetők és számafedeles házak között is üzemben tarthatók.

Ezen motorcséplőkészletek a legkifűnőbb sikerrel vannak működésben.

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély).
Gróf Mikés Kelemen úrnál, Magyarcséte (Erdély).
Zeykfálvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed
Tóth Péter földbirtokos úrnál, Csantavér, és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Olcsó árak részletre!

KALLAI LAJOS

féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkifűnőbbben beváltak, a magyar gazdaközönségnek

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, VI., Gyár-utca 50. sz. a. kaphatók.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, VI., Gyár-utca 50. sz. a. kaphatók.

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös. figyelmébe!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacéleketej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-eketej.

Porvédő kerekek

Acél gerendely.

Sürgönycim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmívelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja meg a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Fajtiszta vetni való burgonya.

Haas Ignác kemecsei és görög szállási gazdaságaiban vetési célokra következő fajtiszta burgonyafajok rendelhetők:

Hortensia, Imperator, Prof. Maerker métermázsánként 5.— kor.
Magyar kincs, Reichskanzler, Aspasia, Hatzfeld hercegnő, Nansen mm.-ként 7.—
Up to Date, St.-Wenzel, Dabér, Gratia, Sas métermázsánként 9.—
ab Kemecse vagy Görög szállás állomás. Zsákok önköltségen számíttatnak. Waggon-rakományok vételénél, külön egyezség szerinti mérsékeltbb 1826 árak. — Rendelések

Haas Ignác Nyiregyháza

címre kéretnek.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részvény-Trsaagce

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149 Postatakpztri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. leszánit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

úján törlesztéses jelzálogkölsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre. értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

úján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-eketej,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket.
Szecekvágókat,
Répavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfi tenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, ozukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarományok Derbymélsse, szák, ponyva stb. stb

1461

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár Miskolc
Mátyás király tér 10. Városház tér 20.

Dés S.-A.-Ujhely
Felső-sétatér. Fötér 9.

1729 Sárospatak
Kossuth Lajos-u. 70.

Szuperfoszfát-műtrágyákat a legolcsóbb napi árakon szállít a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II, Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/3 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Öt-hallo eredeti cikkek:

Erdemes ma cukorrépat termelni? <i>Báró Kemény József</i>	63
Czintosi kísérletek <i>Rovona</i>	64
Létezik-e „rablógazdálkodás”? <i>Zehetmyr János.</i>	64
Az E. G. E. könyvtári címjegyzékének függeléke. III.	66
Mezőgazdasági közvagyon.	66
A herevetésnek legjobb és legegyszerűbb, de ismeretlen módja. <i>Gyárfas József.</i>	67
Egyleti élet:	
Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató választmányi ülés	67
Az Erd. Gazd. Egylet kolozsvármegyei szakosztályának intéző bizottsági ülése.	68
Tegyes közlemények.	69
Értekezések	

Erdemes ma cukorrépat termelni?

Sok szó esik mostanában a cukorrépa termesztéséről, sok gazdaságnak ez főterménye és igen sok gazda nem esküszik feljebb mint a cukorrépára. De vajjon igazán akkora-e a haszon emetermelési ágából mint feltüntetni szeretik s mint a legtöbb gazda el is hisz vakon, anélkül, hogy utánaszámolna: alábbiakban igyekszem lehető realis alapon számítva kimutatni, hogy nem éppen minden arany, ami fénylik. Cserhádi szerint az országos cukorrépa átlag termés 145 q, Rovara szerint 135 q, s az országos statisztikai évkönyv szerint kéként 105 q. Számításaim alapjául 130 q veszek. Fölteszem, hogy a gyár 1 kor. 70 fillért fizet, az 1906. évben 1 kor. 50 fillért fizetett, de 50 kat. holdon termelve ajánlotta idénre fenti árt. De megjegyzem, hogy a szerződésben benn van, hogy a netto súly akként számítatik ki, hogy az átadás alkalmával eredményezett súlyból 5% levonásba jön s ez minden szerződésben benn van, s tulajdonképen azt teszi, hogy a termelő 100 q. helyett 105 q. ad át, de csak a 100 q. árát kapja. Ez nem is olyan gáttal, mint ahogy sokan hiszik. Ha termelünk 50 kat. holdon. à 130 q. úgy összes termésünk 6500 q., ennek 5%-a 325 q. à 1 kor. 70 fillér = 552 kor. 70 fillér. Hátha még kissé sáros a répa, akkor akár békésen egyezkedik a gazda, akár mosópróbának veti magát alá, mindenesetben a rövidet húzza. Kevés oly gazdaság van, amely saját környékbeli munkásokkal tudná megoldoztatni répáját, idegen munkásokat kell hozzon és ebben az esetben kétféle szerződés van. Egyik szerint a munkások kapnak minden mázsa termés után 60—65 fillért, de 130 q. szolgál kisebb termésnél is alapul. Másik szerződés szerint mindenféle gazdasági munkát végeznek, állandóan kosztot s specielle a cukorrépánál holdanként 50 fillért, itt is 130 q. termés az alap.

Ezen az alapon szerződtek a mult évben. Hogy az idén így szerződnek-e nem tudom, én nem termelék az idén s nem is jártam utána, de az az egy biztos, hogy legjobb eset, ha ezen szerződést az idén is meg lehet kötni. Fel kéne még a munkások

utazási költségét is venni, de azt szándékosan mellőzöm, mivel ezen utazási költség a többi munka között is oszlik, tehát egy hold répára kevés jut.

Tudvalévő dolog, hogy a cukorrépa igen gondos és alapos talajmívelést kíván Varga Kálmán tanár úr igen gondosan összeállított adatai szerint 2507 iga munka nap esik holdanként, föltéve hogy egy négyes ökörfogat s egy béres napimunkája 5 kor. kerül, hát az egy kat. holdra eső összes igamunka 62 kor. 67 fillér, ez a mai ökör ár mellett magasan számítva nincs.

Vegyük most a kézi munkát és pedig az első esetet, t. i. hogy a munkások csak a répat mívelik s kapnak kat. holdanként 60—65 fillért. Átlagnak 130 q. répat vetünk, kerül tehát 1 kat. hold mívelése 78—84 50 koronába. Ezen kiadásokhoz jön még: Vetőmag (gyár adja)

1/4 trágyázás kat hold. 150 q. á	
50 fillér + 8 fillér =	21 75 K.
100 kg. superfosfát 16% à 60 f.	9 60 »
bogár szedés	2 — »
répa szállítása 20 fil. mázsánként	26 — »
waggonirozás 100 q 2 K.	2 70 »
állami adó rov. stb.	5 83 »
kezelés	2 — »
földbér	20 — »
	89 88 »

(Varga átlagadatai)

Összegezve:

Iga	62 67 K.
Kézimunka	78 67 » — 84 50 K.
Egyéb	89 88 »

231 22 » — 237 05 »

ehhez kell venni ezen előlegezett összegek 10% és pedig 5% a tőke kamatjára és 5% risikora. Tehát fenti összegehez hozzá kell még adnunk 23 k. 12 f. illetve 23 k. 70 f., lesz tehát összes kiadás:

231 22 K.	237 05 K.
23 12 »	23 70 »
254 34 »	260 75 »
Bevétel:	
130 q à 170 fillér	221 — K.
25 q fej. á 50 fillér	12 50 »
	233 50 »

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
* **Ödön**

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Gazdsági, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

— Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. —

Ezzel szemben kiadás 254.34 K.

illetve 260.75 »

tehát ráfizetés 20.84 »

illetve 27.25 »

A másik esetben 50 fillért kapnak a munkások mázsa után és kosztot, a koszt cirka 80 fillér naponta és fejenként pálinkával együtt, 1 kat. hold megmivélése cirka 47 munkás kell, ezek kosztja 47 k. × 80 f. = 37 k. 60 f.

Ezen esetben lesz a kiadás:

Iga 62.67 K.

Egyéb 89.88 »

Kézi munka 102.60 »

255.15 »

Enek 10% 25.51 K.

tehát összes kiadás 280.66 »

Bevétel 238.50 »

47.10 K. a ráfizetés.

Bevételhez jönne még a szerződésben kikötött cukor clausula, de ez nem sokat fordít a dolgon. Látható, hogy 130 q termést számítva mindkét esetben nemhogy haszon volna, hanem ráfizetés az eredmény.

Hanem egy mézesmadzag van a cukorrépa termelési szerződésekben s ez az *előleg*, ez visz igen sok gazdát rá a répatermelésre. Tankönyvek, cukorgyárak ugynevezett gazdasági szakértői hangoztatják, hogy nem így kell számítani, a cukorrépa jövedelmét, hanem számítani kell az utána következő árpátöbblet termését is, s ennek is igen sok gazda felül, pedig ez nézetem szerint igazi Bauernfang, mivel ha cukorrépa helyett termelek más kapást s megmivelem azt úgy mint a cukorrépat, hát éppen olyan árpám terem utána mint a répa után, csak persze a gazdák nagyrésze a cukorrépat igyekszik lehető jól megmiveltetni, ellenben pedig a tengerit nem. Pedig éppen a tengeri képes legjobban meghálálni a miveltést, s ezt nem akarja a legtöbb gazda belátni.

A németek azt tartják, hogy 150 q cukorrépatermés a minimum, a melynél még érdemes termelni, pedig ott a gyárak magasabb árakat fizetnek s kétlem, hogy a miveltési költség ma magasabb mint nálunk.

De hát miért van, hogy mégis olyan sok gazda termel derűre-borura cukorrépat? Igen egyszerű a dolog, egyrésze termel, mert nem tud, vagy nem akar számítani, másrésze termel tisztán az előlegért, egy más része meg tisztán nagyzási hóbortból, hogy modern gazdának lássák. Ennek története van, a nyolcvanas években mikor más volt még a világ, valaki elindította mint egyedüli üdvezítőt s a modern gazdálkodás non plus ultráját, a cukorrépa termelést s ezt szokásainkhoz hiven készpénznek vettük akkor s vesszük ma is. Önkénytelenül fölmerül az a kérdés: quid nunc? Abba hagyni a termést nemzetgazdasági kár volna, ilyen viszonyok között megtermelni nem

lehet; két mód van, lejjebb szállítani a termelési költséget gépek alkalmazásával, vagy kényszeríteni a gyárakat magasabb ár fizetésre, ha csak egy évben végre a gazdák is strikeolnának, úgy azt hiszem a gyárak is beadnák derekukat, de ehhez összetartás s szervezkedés kellene, ez meg nincs s felő, hogy még nem vagyunk eléggé megnyúzva arra, hogy legyen.

Báró Kemény József.

Czintosi kísérletek.

Éppen most egy éve közöltettek az Erdélyi Gazdában cikkek az erdélyirészek földmiveltésében végzendő növénytermelési kísérletekről, mert a legtöbb cikkíró úgy érezte, hogy ez arányba hazarészünkben még csak a kezdeten vagyunk s még sok a tenni való, csak némely dolgot kiragadva: buzavetőmagunk regenerálása, *beérő* tengeri-féleségek megválogatása, legelő- és rétgazdaságok szervezése, műtrágyák kipróbálása terén stb. A „*mea culpa*” kívül odakonkludáltak, hogy mivel minálunk még inkább szükség van állami biztatásra, szükség lenne egy Kolozsvárt felállítandó növénytermesztési kísérleti állomásra — mivel a magyaróvári állomás legjobb akarata mellett is az mihozzánk messze van. Az elmúlt 4-5 év alatt csak elszórtan folytak kísérletek: *cukorrépa*val Kilyénben, Csicsónent-Ujhelyen; rétrágyásással: Udvarhelyen, Diódon, Bonchidán, Gyéresen, Kolozsborság, Galatkán; árpával: Fogarasan, más egyebekkel Czintoson, Diosson, Tuncsan, Kolozsvárott stb. Legelőbb is a Kísérletügyi Közleményekből ezen pár helyet lehetett kiböngészni az elmúlt 4-5 évről.

A szorgalmasabb s már rendszeres kísérletezőknek egyike a *czintosi* gazdaság. A múlt évben ugyancsak a magyaróvári állomás jóvoltából alábbi *buzafélékkel* történt egy-egy kat. holdon kísérlet, az eredményeket alábbi táblázat mutatja:

F a j t a	1 kat. holdon termett			Hl. sulya	Jegyzet
	kereszt	I. oszt.	II. oszt.		
		kgr.			
Rábaközi	58	933	39	78	
Vörös kalászu magyar	86	1214	66	80	
Diószegi	51	828	49.5	78	
Urtóba (gazdasági)	55	904	26	76	

Agyagos réttalajra kellő megmunkálás után a vetés szeptember elején történt, a fejlődés ősszel s a nyár folyamán kielégítő volt, megdülési hajlam nem mutatkozott s az aratás augusztus közepén történt, kat. holdanként 80 kgr. vettették. Az egész gazdaságban az urtóba buza átlag 800 kgr. volt, tehát a kísérleti buzák valamennyie felülhaladta, legszebb eredményt azokban a vörös kalászu magyar buza adott. Ennek volt legkelégítőbb Hl. sulya is, a többi II. o. buzát jelent, de leggyengébbet a gazdasági urtóba, pedig pár évvel ezelőtt jutott csak a gazdaságba: ez intőjel, hogy még fontos próbákat igényel hazarészünkben a vetőmag megválasztása. Erős tanu erre a Czintoson 3 éve termesztett duppai zab is, amely első évben

16 q. 2. évben csak fele: 8 q-t és a múlt évben csak 5 mmázsát termelt, pedig alaposan kirostálták a vetőmagot! A buza kísérleteket folytatják.

Kitűnően sikerült a *leutermelési* kísérlet 5 kat. holdon. A vetőmag rigából hozzatott, a q. 25 kor-ért, a vetés május elején történt kézi vetőgéppel keresztül-kasul a táblán, melynek talaja televényes agyag, pár éves réttörés. Kat. holdanként termelt és értékesült:

2500 kgr. lenkőró, beváltatott á
q. 7. korona = 179— kor.
600 kgr. mag. á q. 30 kor. = 180—
Összesen 359.—

erre volt kat. holdanként összes költség 159— kor.

marad kat. holdanként tisztán 200— ami a malozsa völgyén nem megvetendő haszon. A lenkőró 1 méterre nőtt meg, simán ág-bog nélkül, a mag is sulyos, olajos, mint első utántermés, még nagyon alkalmas vetőmagul, még van eladó belőle.

A gazdaságban 6 kat. hold *kemlős* van, holdanként 450 kg. termelt, a termés január végén kelt el Nürnbergben 180 kor. áron per q. (a seregsvári csehek szeptemberben 120 kort. ígértek!) a kat. holdankénti összes költség 320 kor. lévén: 490 kor. tiszta komlóhaszonnal szintén meglehet elégedni!

Borona

Létezik-e „rablógazdálkodás?”

II.

Sok bérelt gazdaság, amelyen a bérlő okszerűtlen gazdálkodása miatt tönkre ment, ha ismét visszakerülve birtokosa tulajdonába föllendül, ugyanazon képet mutatja. E jelenség okait még nem ismerjük közelebbről. E kifejezések „termékenység”, „ős talajerő” még nem nyertek tudományos magyarázatot. A talajbakteriák felfedezése ugyan már sokat, de bizony még nem mindent magyaráz meg. Bizony meglehet, hogy a földben vannak még oly dolgok, amelyekről ma még csak nem is álmodunk. Legbiztosabban járunk el, ha ebben a tekintetben a tapasztalatra támaszkodunk és ez azt mondja, hogy a talaj, ha azt jól megmiveltjük és akként trágyázzuk, hogy átlag minden második évben körülbelül 200, illetőleg minden harmadik évben éppen 300 métermázsas istállótrágya essék egy hektárra, termőképességéből nem veszít, hanem ellenkezőleg alaposan nyer, ha még a tápanyag mérleg kárt is mutat ki.

Véleményünk szerint a gazdaságban van egy tényező, amely sokkal nagyobb szerepet játszik, mint ahogy azt a theoretikusok hiszik, s ez az elportadás. A nitrogéntől itt teljesen eltekintünk, mert ma már nincs kétség abban, hogy az a baktériumok közvetítésével a légkör atmoszférájából is lekötődő és mint salétromsavas só a talajban felhalmozódhatik, vagy egyenesen a növénygyökerek felvételére használható föl. A fosforsavra és kaliumra vonatkozólag is csak akkor bírna foganattal Liebig theóriája, ha a talaj hordó módjára alul el volna zárva. Ha az ember a hordóból bizonyos benne előforduló anyagokat kivessz, s ugyanabból csak kevesebbet ad vissza, úgy természetes, hogy a hordó ezen anyagának mennyisége csökken. De a termőföld alul nincs elzárva, a talajréteg az u. n. altalajon fekszik, amely gyakran csekély, némelykor azonban jelentékeny vastagsággal a holt kőzetten nyugszik; ez az altalaj, nedvesebb fekvésben maga a kőzet képezi a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétkeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Ártraktáral (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokról előleget adnak. Ugyanott kölcsönzők is kaphatnak

forrást, amelyből mi okszerű gazdálkodásnál, azaz jó talajmivelésnél és alapos trágyázásnál, szakadatlanul merítünk és amelyet ily értelemben kimeríthetetlennek kell tekintünk. A mélyebben fekvő rétegek elporladása és föltárása által jó gazdálkodás mellett bőven megtérül az, amivel kevesebbet adunk trágya alakjában, s amelyet esetleg áradás, szél hordott el, stb. Bizony nagyon szomorú volna, ha nem így lenne; hány ma még termékeny termőföld lenne már terméketlen, ha Liebig rablógazdálkodási theoriája állana! Az összes u. n. statisztikai számítások állítólagos céjüket nem érik el addig, amíg nem sikerül az elporladást számokban kifejezni és ez nagyon nehéz lehet még akkor is, ha az összes szereplő tényezőket ismerjük is. Határozottan bizonyított dolog, hogy a különböző kémiai és biológiai folyamatok által a talajrétegben képező és a csapadékok által az altalajba levezetett szén-sav egyik főszerepet viszi az elporladásnál; e hatásnak mennyiségbeli meghatározása azonban még a messze jövő titka. Hogy továbbá mily mértékben működnek közre a víz, a levegő oxigénje, a hőmérséklet, azonkívül a talajbakteriumok, a termőföld anyaga, a növények gyökerei és egyéb tényezők, ezek oly kérdések, amelyeket a tudomány csak a jövőben fog megoldani. Kétségtelen, hogy mély gyökerű növények az elporladásra jóval nagyobb befolyással vannak, mint a kisgyökerűek és hogy ennél fogva a természet váltó gazdaság ebben a tekintetben is igen előnyös hatással van a talajra. Továbbá bizonyos, hogy a talaj jó megvisele mellett az istállótrágyázás is előmozdítja az elporladást, még pedig sokkal nagyobb mértékben, mint ahogy mi azt általában hisszük. Az oka ennek abban rejlik, hogy a talaj jó megvisele és trágyázása rendkívül elősegítik a talajban lejátszódó kémiai és biológiai folyamatok végbemenését; a talaj itt határozottan erősebben „dolgozik“, mintha e tényezőket elhanyagolnánk és nincs kétség abban, hogy ily esetben a talaj porladása és föltárása gyorsabban halad előre.

Csak néhány példát hozunk fel erre. Melyik gyakorlati gazda nem ismerne a domb- vagy hegyvidéken erős hajlású, sekély talajú kis parcellákat, amelyeket aránylag csak rövid idő óta mivelnek és amelyek kezdetben csak nagyon kevés termést szolgáltatottak és jó megvisele és gondos trágyázás által már néhány évtized alatt minőségben észrevehetően javultak, amelyeknek ép a kőzetten nyugvó termőrétegük nyert mélység tekintetében — ahelyett, hogy a csapadékok lemosták volna, ahogy pedig várták, mert itt a lesodrás a talaj anyagaiból bizony többet von el, mint amennyit a legnagyobb „rablógazdálkodás“-sal is elvehettünk volna! Továbbá ismerünk erős hajlású, tehát szintén a lemosás veszélyének kitett földeket, amelyek már jó régtől fogva — 800—1000 év itt nem tulzás — szántóföldeknek használtak. Kezdetben a háromnyomásos rendszer alapján gazdálkodtak rajtuk, a múlt század második felében a fekete ugart kuszabolták ki és a kapásnövény — és lóhere — természetét hozták be helyébe. Trágyázásul rendszerint istálló trágyát használtak, tehát biztos hogy „rablógazdálkodást“ űztek. E talajok még ma is igen termékenyek, valószínűleg nagyobb mértékben, mint amilyenek több évszázaddal ezelőtt voltak. Honnan jönne e termékenység,

ha az altalaj örökösen fel nem tárulna és új termőrétegeket nem alkotna? Hogy hozhatna egyáltalán ma még jóvedelmet oly erős hajlású rét, amelyet egyáltalán még sohasem trágyáztak meg, pedig mindég lekaszáltak és még talajrészeket is ragad magával a vízmosás? Itt a porladás jóval lassabban megy végbe, mint a szántóföldnél, de mindazonáltal a talaj képződés, különösen növénygyökerek által támogatva, állandóan lefelé halad.

Vagy vegyünk fel példának u. n. áradmányos talajt! Ezek némelyikénél kétségtelenül csak az altalajt képező kavics lett az áradmányból, míg a talajréteg a porladás által képződött ott a helyben. Művelt államokban erdőségek borítják az olyan területeket, amelyek termőrétege még sekély. Itt a termőréteg bár lassu léptekben, mégis gyarapodik. Mikor aztán annyit föld áll már rendelkezésünkre, hogy a területet ekevas alá vonhatjuk, s ha ezt a kezdetben nedves talajt jól megmiveljük és megfelelően trágyázzuk, akkor a porladás határozottan gyorsabb léptekben halad előre, egy évtized alatt több termőtalaj keletkezik, mint előbb esetleg 100 vagy 1000 év alatt. A talajréteg határozottan mélyebbé válik, a föld gazdagabbá és termékenyebbé, csak a gondos talajmivelés és műtrágya nélkülözésével istálló trágyával való trágyázás által — szakadatlanul „rablógazdálkodást“ űztek.

Ismerünk továbbá Magyarországon néhány nagy gazdaságot, amelyek ezelőtt 30 évvel kavics altalajú nedves talajrétegük miatt nem igen voltak termékenyek. Nagy marhatenyésztés által e tényezők három évtized alatt feltűnően megjavultak, a talaj lényegesen termékenyebbé lett, a talajréteg nyert mélysége tekintetében, már mélyebb gyökerű növényeket is termelnek, amelyek ha nincs száraz esztendő egész szép terméseket hoznak. És mindez műtrágyázás nélkül, folytonos „rablógazdálkodás“ mellett!

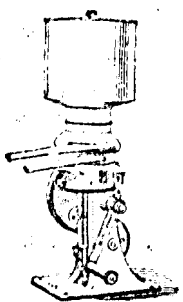
Más, előttünk jól ismerős, nagyobb gazdaságot hosszabb időre bérbe adtak, mivel a talaj meglehetősen könnyű és tápanyagban szegény volt és azt hitték, hogy a tulajdonos gazdálkodása itt nem fizetné ki magát. A bérlő, aki bérletének utolsó éveiben már nagyon kevés marhat tartott, fölötte törekedett, hogy a földet kizsákmányolja és bizony nagyon elhanyagolt állapotban hagyta el a gazdaságot. Ezt aztán a birtokosa vette kezelésé alá, de ő nem használt műtrágyát, hanem istállókat építettett és marhaállományát gyarapította. Alig egy évtized alatt a talaj ismét visszanyerte „ős-erejét“, s nagy termékenységgel.

Még számos hasonló esetet sorolhatnánk fel és hisszük, hogy minden kevés tapasztalatu gyakorlati gazdaember hasonló eseteket, amelyeknél a hatás a napnál is világosabb, tudna említeni. Tulajdonképen minden oly gazdaságot példának hozhatunk fel, amelyben hosszabb időn át nagyobb marhatartást űztek és emellett műtrágyát nem vásároltak hozzá, tehát valószínűleg tápanyagban nem nyert a föld teljes kárpótlást. A gyakorlati gazda tudja, hogy ily gazdaságban a talaj termékenysége nem csökken, hanem ellenkezőleg emelkedik. Nem volna e helyén, ha ezt a kifejezést: „rablógazdálkodás“, a mely számos félreértésre adhat okot, gazdasági szak szótárunkból törölnék? S higyjünk e

annak, aki a műtrágya használatának szükségességét azzal akarja behonyítani, hogy élénk sorolja, hogy mennyivel kevesebb foszforsavat és káliumot adunk vissza a talajnak, megfelelő marhatartás mellett is, mint amennyit elvonunk tőle?

Mint már gyakran tapasztalhattuk, hogy félreértének bennünket, ehelyütt is megegyezően nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy nem itéljük el a műtrágyázás emberét és nem vagyunk elvből annak használata ellen, hanem azon vagyunk, hogy mindenütt alkalmazzák, ahol biztos jóvedelmet hajt. A főntebbi példakkal csak azt akartuk bizonyítani, hogy tápanyagdeficit a talajalkati számításnál még nem nyújthat okot arra, hogy a műtrágyát ott alkalmazzuk, ahol nem fizeti ki tisztán magát. Bizonyára örülhetünk annak, ha műtrágya áll rendelkezésünkre, mert annál megnyugtatóbban gazdálkodhatunk oly gazdaságban, amelynél a talajból több anyagot veszünk el, mint amennyit neki visszadunk. Ha a porladás valóban nagyon lassan haladna előre és a talajréteg elszegényedne, akkor előbb vagy utóbb ugyis az az időpont fog belépni, ahol a műtrágyázási kísérletek — amelyeket, mint állandóan hangsúlyozzuk, szüntelenül alkalmazni kell — meg fogják nekünk mondani, hogy a talaj trágya-igénye majdnem akkora, hogy a műtrágyatényező biztos jóvedelmet adnak. Ekkor mindenesetre műtrágyát kell használnunk. Ez leginkább némely homok- és láptalajnál fordul elő, ha a legfelsőbb réteg akkora, hogy a növények gyökerei egy más összetételű altalajt nem érhetnek el. Ez esetben az elporladás természetesen nem játszhat oly nagy szerepet, mert nincs itt olyasmi, ami elporlasztana és tápanyagot adhatna. Vannak ismét az altalajnak oly fajai vagy kőzetek, amelyek másoknál sokkal kevésbé porladnak el. Ugyisint helyi viszonyok, mint állandó nedvesség és mások akadályozhatják az elporladást. Ezek azonban rendszerint csak kivételek. Az esetek legtöbbször arra számíthatunk, hogy a talaj jó megmivelés és gondos trágyázás mellett, műtrágya alkalmazása nélkül is nemcsak hogy meg nem szegényedik, hanem megjavul. Ezt gondolja meg minden gazdaember, ha az annyira fontos trágyázásban nem volna jártas. Ezt mindazon intézőknek mértékzsinorul kellene venniük, melyeknek kötelességük, hogy a nemzetgazdaságtan állásponjtára helyezkedjenek és a jövővel is törődjenek. Sok marha, sok trágya. Némely birtokost azonban csak a marha magas ára késztet arra, hogy marhaállományát gyarapítsa. A marha jó értékesítése nagyobb befolyással van rá, mint az összes segélyek és más állami segédeszközök. A magas marhaárak képezik a magyar-osztrák gazdának az egyedüli forrást, amelyből fedezheti az utóbbi időben rohamosan növekedő kiadási többletet, mert a legtöbb termék ára inkább süllyed, mint emelkedik. A marhaárak védelmezése ez okból a gazdára vonatkozólag létkérdést képez; emellett azonban, mint láttuk, még egy igen örömdetes „mellékhatás“ létezik, amelyet eddig nem igen vetek tekintetbe, de éppen az államra bir nagy fontossággal: minden talaj termékenységének és ez által értékének az emelése.

Zehetmyr János.



Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,



kézi-erő- és turbina-hajtásra ugyisint mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozygyár

1660 **FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám**

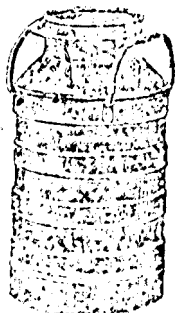
KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.“



Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.



Az E. G. E. könyvtári címjegyzékének függeléke.

III.

Lehmann B.: Bodencredit und Hypothekenbanken, Berlin, 1903	622
Leitgeb Imre: Schweiz és Magyarország közgazdasági tanulmány, Budapest, 1902	623
Közgazdasági tanulmányok, Budapest, 1901	624
Lekky István: A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. cikkre vonatkozó elvi jelentőségű határozatok, döntvények és magyarázó rendeletek gyűjteménye. Budapest, 1896	625
Löherer Andor: A II. Königrätz, Budapest, 1905	626
Lörinczi István: Magyarország nagybirtokosai, Szatmár, 1893	627
Magyar szentkorona országainak közgazdasági állapota, 2 kötet, Budapest, 1900, 1902	628
Mátláth József dr.: Szociálpolitikai tanulmányai és beszédei, Budapest, 1903	629
May R. E.: Das Grundgesetz der Wirtschaftskrisen und ihr Vorbeugemittel im Zeitalter des Monopols, Berlin, 1902	630
Mattekovits Sándor: Közös vámterület és a gazdasági elválás Auszriától, Budapest, 1905	631
Mikó Imre gr.: Benkő József élete és munkái, Pest, 1868	632
Millhoffer Sándor: A kereskedelem és a fogyasztási szövetkezetek, Budapest, 1903	
A biztosításügy Magyarországon, Budapest, 1903	
Az egy gyermek rendszer Magyarországon, Budapest, 1903	
A földhitel Somogyban, Budapest, 1903	633
Müller F. dr.: Die geschichtliche Entwicklung des landwirtschaftlichen Genossenschaftswesens in Deutschland von 1848/49 bis zur Gegenwart, Leipzig, 1901	634
Nagy Ferenc dr. Törvényjavaslat a szövetkezetekről, Budapest, 1904	635
Neumann dr.: Das landwirtschaftliche Genossenschaftswesen in Deutschland, Stuttgart, 1901	
Németh Jzsef: A magyar községi gazdasági igazgatás, Budapest, 1901	636
Österreichisch Statistisches Handbuch für die im Reichsrate vertretenen Königreiche und Länder, 1890, 1903 években 2 füzet, Wien,	637
Oszták-magyar vámterület külkereskedelmi forgalma 1891-1901 években, 6 füzet.	638/a
Pallas Lexikon, 16 kötet, Budapest, 1899	639
Paur Ödön: Arató- és cselédsztrájkok Veszprémmegyéjében, Veszprém, 1905	640
Páris Frigyes: A németországi mezőgazdasági szövetkezetek, Csíkszereda, 1899	641
Pottere Bruno: Aktualis mezőgazdasági hitelkérdések, Budapest, 1902	642
Pudor H. dr.: Das landwirtschaftliche Genossenschaftswesen im Auslande, Leipzig, 1904	643
Rubinek Gyula: Telepítés és földbirtokpolitika, Budapest	644
Ruhland Gusztáv dr.: A papirosbuzza hatás a gabonaárakra, Budapest, 1904	645
Sebest Dénes: Emlékirat az erdélyrészi telepítésről, Marosvásárhely, 1905	646
Simon Péter: A székely kivándorlás, Budapest, 1903	647
Sólyói V. Ignác: A mi érdekeink, Győr, 1904	648
Statistika: Begründung zum Zolltarifgesetz und Zolltarif nebst Vergleich, Wien, 1903	649
Statistische: Materilien über den österreichisch-ungarischen Aussenhandel, I, II, III, IV részben, 4 kötetben, Wien, 1903	650
Statistische Materialien über den Zwischenverkehr, Wien, 1903	651
Bericht der k. k. Permanenz Commission für die Handelswerte der Zwischenverkehrsstatistik, im Jahre 1900. Wien, 1901	652
Statistik des auswärtigen Handels des österreichisch-ungarischen Zollgebiets im Jahre 1900. Wien 1901	653
Statistikai közlemények: A magyar korona országainak mezőgazdasági statisztikája I. Statisztikai évkönyv 1896, 1897, 1898, 1900, 1901, 1902, 1904, 1905 évi, 8 kötet	654
II. IV. V. (4 kötet), Budapest	655
A magyar korona országainak vasutjai 1894, 1895, 1896, 1897, 1898 és 1899. években, 2 kötet, Budapest, 1899	656
Statisztikai közlemények: A magyar korona országainak 1897. évi mozgalmi statisztikája, Budapest, 1900	657
A Magyarországon 1893. január 31-én végrehajtott cigányösszeírás eredményei, Budapest, 1895	658
A magyar korona országainak hitelintézetei 1894-ben, Budapest, 1897	659
Tűzkárok 1895 és 1896. évben, Budapest, 1898	660
A magyar korona országainak betegsegélyző pénztárai 1898-ban, Budapest, 1901	661
A magyar korona országainak 1896, 1897, 1898, 1899, 1900 évi külkereskedelmi forgalma, Budapest	662
Népszámlálás 1900. évben, 11 kötet, Budapest	663
1901 évi külkereskedelmi forgalom, Budapest, 1902	664
1901 évi mezőgazdasági termelés, Budapest, 1902	665
1902 évi külkereskedelmi forgalom, Budapest, 1903	666
1904 évi külkereskedelmi forgalom, Budapest, 1905	667
A magyar korona országainak külkereskedelmi forgalma 1891-1901. években, 6 füzet	668
A m. kir. kormány 1899, 1901, 1903, 1905 évi működése és az ország közállapota, 4 kötet, Budapest	669
Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich 1901-1906, Berlin, 6 kötet	670
Szántó Menyhért: Köztárházak, Budapest, 1903	671
Széchenyi Imre gr.: Szövetkezési alapon való kölcsönös biztosítás, Budapest, 1899	672
Székely Ferenc: A tagosítás kérdése, Debrecen, 1901	673
Tallán Béla: A gazdasági cselédekről szóló törvényjavaslat-tervezet indokolása, Budapest, 1896	

Mezőgazdasági közvagyon.

A „Szabadalmi Ujság” utolsó száma a következő, gazdáinkat érdeklő szabadalmakról ad számot:

Árokeke. Hogy munkaközben fellépő egyoldalú nagyobb ellentállás folytán az eke fel ne billenjen és hogy a késnek a levágandó árokfalba való behatolása szabályoztassék a gerendylen elől egy vezetérsarut alkalmazunk.

Szárítóállvány fű, here stb. számára. A cölöphöz erősített tartókarok egy síkban fekszenek és felfelé irányuló csucsokkal vannak azon célból ellátva, hogy nagy hordképesség mellett kevés helyet foglaljanak el.

Osztályozó gép főként buza és zab keveréke számára. A beadagolt keverék lyukgatott tárcsákra jut, amelyek közvetlenül egy fix ferde lemez felett forognak. A buza szemeket a lyukak a forgás alkalmával tefelé szállítják és a fix lemez legfelső nyelén alkalmazott hasítékon át egy elvezető csatornába jutnak. A zabszemeket a forgó lemez felett elrendezett kanavaszfedő megforgatja és a lyukgatott lemez felett elhaladva annak legmélyebb részén levő további csatornán át távoznak. Hogy a gép teljesítő képességét fokozzuk, több osztályozó berendezést helyezünk el egymás fölött, amelyek mindegyike számára külön garatot és elvezető csatornát alkalmazunk.

Csomagolás az anyaföldben elszállítandó növények számára. A növényeknek az anyafölddel együtt való elszállítása oly módon történik, hogy gyökértömb köré drótszövetből vagy drótfonatból való hálószerű burkolatot alkalmazunk.

A köpülendő tejfől hűtésére szolgáló készülék. A hűtőkészülék a röpitővel közvetlen összeköttetésben áll és ennek következtében ugyanoly sebességgel forog mint a röpitő dob. A félrecsésent hűtővíz gyors elpárolgása folytán alaposabb hűtést érünk el és megátaljuk, hogy szilárd anyagok a hűtőköpeny külső oldalára lerakodjanak.

Kultivátor, melynél a nyomórúgók által hordott ekevasat egy kormány tengely forgatása útján kiemelhetjük illetőleg sülyeszethetjük. Az ekevasnak sulya által való sülyedésekor a kormánytengely karjára ható rugó feszítettik meg, míg a kormánytengelynek a kézi emeltyüvel való tovább forgatásakor a rugó tehermentesítettik.

E rugó ennek folytán oly módon hat a karra, hogy a kormánytengely tovább forgatását elősegíti és az ekevasnak bemélyítését illetve kiemelését megkönnyíti.

Forgó szerszám a talajnak barázdákban való megmunkálására. A kés a barázda irányában működik és hozzá szög alatt ekevasként dolgozó kés van elrendezve, a mi mellett az oldalt ható kés hátsó éle laposra van kiképezve. Ezáltal a röpitő oldalt vágja le és egyidejűleg vesszőalakú darabokra osztja, tehát a talajt a levegő jól átjárja és egyúttal kevés erőfogyasztás mellett jól megforgatják. A kések átbajlított száruknál fogva leszerelhetően vannak a csőalakú tengelyhez erősítve azon célból, hogy könnyű szerrel legyenek kiválthatók.

Faolló. Az ollósárok sulya a faollót hordó fanyélhez képest azon célból ferde, hogy különböző irányú ágak kényelmesen legyenek levághatók. Az ollósárok és a fanyél közötti szög a szükséghez képest beállítható.

Készülék melegházak ablakainak beállítására. Az ablak beállítására szolgáló lapos vas rud a melegágy szekrényéhez forgathatóan

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.

Divátos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzölök és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

☛ Telefon-szám 567.

☛ Telefon-szám 567. ☛

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára

van odaerősítve és az ablak keretén levő kengyelekben akként van vezetve, hogy az ablaknak az utolsó lyuksorban való rögzítése kor oldalt elfordulhat, azonban a laposvasnak a kengyel oldalához való simulása folytán fel nem billenhet.

A herevetésnek legjobb és legegyszerűbb, de ismeretlen módja.*

A hereféléket, amennyiben azokat valamely tavaszi védőnövényvel, illetve főnövényvel vetik, a következő módon szokták tavasszal elvetni: előbb elvetik a fő vagy védőnövényt mélyebbre és azután sekélyebbre reá a heremagot, ki-ki a maga módja szerint: van aki a heremagot kézzel vetteti ki, van aki ezt rösteli és a rendes sorvetővel a tavaszra keresztben vetteti el, vagy a sorvetőgépre külön löhereszórót szerel fel; nagyobb uradalmaiban még külön herevetőgépekkel is dolgoznak stb.

Szóval a herevetési módok egész skálájában gyönyörködhetünk tavasszal; a legtöbb esetben össze-vissza járatják, tapostatják, száritják a herének szánt táblát, elkínolónak rajta és gyakran mégse lesz here.

A herevetésnek jelenleg divó módjai nemcsak körülményesek, erőt és időt fecserlők, hanem okszerűtlenek is; pedig felette egyszerűen és amellelt a legjobban is a következő módon vethetjük el a herét!

Az elvetni szándékot heremagmennyiséget keverjük össze jól a tavasziak vetőmagjával (árpával, zabbal, zabosbükönnyel) töltjük bele ezt a keveréket a sorvetőgépbe és vessük el egyszerre úgy, mintha tiszta árpát, zabot vagy zabosbükönnyt vetnénk. Ennél egyszerűbben herét vetni már igazán nem lehetne.

Őszintén bevallom azonban, hogy eddig még minden gazda, aki ezt a here elvetési metodust még nem próbálta meg és akinek azt javaslatba hoztam, felette gyanus szemekkel méregetett végig és minden légkisebb habozás nélkül kategorice kijelentette, hogy egyszerűnek ugyan elég egyszerű a herevetésnek e módja, de jónak semmiesetre se lehet jó: Nem pedig két nyomós okból: először, mert bármilyen alaposan is összekeverem a heremagot a gabonával, az a vetőládában a rázás folytán elküionül, a súlyosb heremag a láda fenekére húzódik és a gép felette egyenetlenül vet; másodsor, mert a heremagot sekélyen szabad csak vetni, de ha a védőnövényvel egyszerre vetem, az a kellenél mélyebbre jut le és bizony nem bír ki kelni sohasem.

Ez a két ok első pillanatra oly nyomósnak látszik, hogy mindenki azt hajlandó elhinni hogy kár a fenti herevetési módra egy szót is vesztegetni és legokosabb fölötte napirendre térni.

A valóság azonban az, hogy egyik ellenvetés sem állja meg a helyét a gyakorlatban, egyiknek sincs alapja, mit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy amely gazda eddig még a heréjét csak egyszer vetette az árpával, zabbal vagy zabosbükönnyel keverten, az soha többet nem veti el másképpen; ez a kevert vetés egyébként nem új dolog, mert Németországban nem egy nagy gazdaságban

*) Mezőgazdasági Szemléből.

már évek hosszú sora óta divik. Bizonyára nálunk is akad nem egy gazda, ki a kevert vetést már régóta csinálja.

Noha a szaklapokban itt-ott elszórtan már régebben ajánlotta egyik-másik gyakorlati gazda a herét a védőnövényvel egyszerre elvetni, erre az eljárásra figyelmessé mégis csak az elmúlt tavaszon lettem, mikor a német szaklapokban több gazda¹⁾ kezdte ezt a metodust ajánlani és pedig a meggyőződésnek oly hangján, hogy ez eljárás jóságához szó sem férhetett.

Az egyik gazda (Schowalter) már 1895. óta minden vörös heréjét és lucernáját zabbal és árpával keverten veti el és herései jól sikerültek, kitűnő zártságot mutatnak. Mióta ő így veti el a hereféléket, azóta nem sikerült herése még nem volt. A másik (dr Hoppe) nemcsak a herét, hanem a herefűvet is a gabonával keverten veti el. A harmadik (Wettberg) szerint a kevertvetés a legolcsóbb, legegyszerűbb és legbiztosabb vetési mód; szerinte az mindegy, vajon vörös herét, lucernát, bal-tacimet, fűkeveréket vagy leveles növényt akarunk-e közbe vetni.

E három gazdán kívül még másokat is fel tudnánk hozni; volt ki négy évi beható kísérletezés után feltétlen hiva lett az együttes vetésnek²⁾, egy másik³⁾ már több mint 15 év óta veti a herét a védőnövényvel egyszerre összekeverten; kezdetben kisebb kísérleteket végzett az iránt, mit jobb keverten vetni el a védőnövényvel, a herét vagy mind-egyiket külön-külön, amely kísérletek a talaj, klíma, gyomosodásra nézve stb. szerint hol az egyik, hol a másik vetési mód javára dőltek el, de a védőnövényvel egyszerre vetett here mindig jobb és gyorsabb kelésű volt, mint a külön rászórt és így biztosabb is, a miért az illető gazda meg is maradt a kevert vetési mód mellett stb. Szóval, amely gazda egyszer megpróbálta a kevert vetést, az meg is maradt mellette, legalább nekem nem sikerült oly esetre ráakadnom, hogy egy gazda a külön-külön való vetésre visszatért volna, vagy az előnyösebbnek találta volna a megkísérelt kevert vetéssel szemben.

Szóval még sem lehet a kevert vetés olyan abszurd dolog, mint a milyennek első pillanatra látszik! A kevert vetés ellen fent felhozott két ellenvetés tán még sem oly alapos! Lássuk csak őket egyenkint!

Ami az első aggodalmat illeti, hogy t. i. a nehezebb heremag leülepszik a vetőszekrényben és e miatt a vetés egyenetlenné válik, ezt a nézetet csakugyan minden gazda táplálja, pedig minden alapot nélkülöz. A földolog csak az, hogy a herét jól összekeverjük a zabbal vagy árpával, esetleg a zabosbükönnyel, noha utóbbival kevés gazda szokta vetni. A gépet akár meg is hagyhatjuk oly beállítás mellett, mintha csak tisztán zabot vagy árpát vetnénk, mert a here nem nagyon növeli a tömeget- inkább csak az egyes szemek közti üregeket tölti ki. Ha

¹⁾ L. Dr Hoppe—Starsiedel cikkét az Ill. landw. Ztg 1906. évi 22-ik számában; Ehr A. Schowalter—Rosenhof cikkét a Deutsche lw Ztg 1906. évi 23-ik számában; Wettberg—Tilleda észrevételét az Ill. lw. Ztg 1906. évi 32-ik számában.

²⁾ L. Deutsche landw. Presse 1905. évf. 21-ik számát; Türk—Christburg: Mitdrillen des Klees stb.

³⁾ L. ugyanott 1905. évf. 25-ik számát Putlitz—Gross—Pankor: Mitdrillen des Klees stb.

mégis valamivel ritkább lenne a védőnövény állása, az sem oly nagy baj, sőt az a herének csak javára van. A keveréket kivethetjük bármily rendszerű sorvetővel: a heremageloszlódása a legelsőnek vetett gépalj sorjaiban csak oly egyenetlen és tökéletes lesz, mint a legutolsó gépalj soraiban. Ezt vallja minden gazda, aki csak egyszer is keverten vetette el a heréjét.

A másik ellenvetésre, hogy t. i. a védőnövényvel egyszerre a talajba hozott here nagyon is mélyre kerül le, csak annyit mondhatok, hogy az túlzott aggodalom szüleménye. A here csirázási erélye sokkal nagyobb, mint hízónk, a mély vetést nemcsak elbirja, sőt a heremagnak sekély vetése a főoka annak, hogy szárazabb viszonyok közt a herevetés nem sikerül. Mert a magnak a csirázásához nemcsak levegő és meleg, hanem nedvesség is kell; porba hiába tesszük le a heremagot, legalább a szárazságra hajló vidékeinken, azt a nedves rétegbe kell bevinnünk.

De ha valaki mégis kardoskodik a sekély vetés mellett, még annak sem kell külön a tavaszt mélyebben és külön a herét sekélyebben vetni, hanem keverje össze a herét a tavaszival és vesse el az egészet sekélyen a jól előkészített rögmentes és porhanyó földre, de szerelje fel a vető csoroszllyákat Toepfer-féle hengerkével, a melyeket bármely gépgyár utján mehozathatnak. A sekélyebbre vetett gabonaszem is így elég nedvességhez jut, mert a keskeny hengerke odányomja hozzá a földet, de éppen csak a sorja felett, hogy a sorközök porhanyók maradnak. A Toepfer-féle hengerkével való vetés előnye az is, hogy a vetőgép után sem boronát, sem hengert nem kell jártni, a föld is nem egykönnyen cserepesedik ki, de megkívánja, hogy a talaj, rög, gaz és üregmentes, porhanyó és beéredt, csak megszikkadt, de nem kiszáradt legyen. A hengerkék okozta 2—3 cm. széles barázdák 3—4 hétig is nedvesek maradnak, mit főleg korán reggel a barázdák sötét színén konstatálhatni.

Gyártás József.

(Folytatjuk.)

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmánya február hó 2-án tartotta első ülését az egylet ujan épített attila-utcai saját székházában.

Elnökök: Br. Jósika Gábor és folytatólag: Br. Bánffy Ernő alelnökök;

Előadott: Tokaji László e. titkár.

Jelen voltak: Dr. Szentkirályi Ákos, Lészai Ferenc, Macskásy Pál, Gr. Teleki Ferenc, Br. Mannsberg Sándor, Eöry Tivadar, Jakab László, Nagy Dezső, Igaz Lajos, Tulogy Samu, Péter Béla, Réti János, Cséser Lajos, Fekete N. Béla és Szász István ig. vál. tagok.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Nagy Dezső és Szász István tagokat.

Br. Jósika Gábor egyll. alelnök bejelentvén a választmánynak az egylet nagyérdemű elnökének, Cs. Szabó Józsefnek, folyó évi január elsején történt elhunytát, a mély részvét hangján emlékezik meg az elhunytak három évtizedes vezető elnöki működéséről,

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszériát 1-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeire, legjobban megfelelő általános terménnytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelo és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. Ez évi újdonságokról sziveskedjék ingyen árjegyzőket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménnytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

kiemeli az Erdélyi Gazdasági Egylet emelése és fejlesztése körül kifejtett kitartó és buzgó munkásságát, megszerzett nagy érdemeit és indítványozza, hogy Cs. Szabó József áldásos emlékeztető működése és érdeme jegyzőkönyvileg örökíttessék meg. Bejelenti, hogy a temetésen az elnökség intézkedéséből az egylet nagyszámu köldöttség képviselte, az egylet külön gyászjelentést adott ki és a ravatalra az egylet és a tisztikar külön-külön koszorút helyezett.

Részvét táviratot küldöttek az egyletnek: Darányi Ignác földm. miniszter és az Országos Magyar Gazdasági Egylet Budapestről, kiknek köszönő irat küldését javasolja.

Lészai Ferenc ig. vál. tag indítványozza, hogy az egylet boldogult emlékü elnökének arcképét ülésterme számára megfestesse, illetve a választmány a folyó évi közgyűlés elé ilyen értelemben javaslatot terjesszen.

Br. Jósika Gábor pótlólag bejelenti, hogy az elhunyt az E. G. E. tisztviselői nyugdíj ajapja javára végrendeletében 5000 koronát hagyományozott.

Igazgató-választmány a jelentést megilletődéssel vévén tudásul, mindenben a javaslatokhoz képest határozott.

Mult, december 4.-i ülés hitelesített jegyzőkönyve felolvastatván — tudásul vétetett.

Titkár előadja a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvénycikk tervezett módosítása alkalmából kiküldött egy leti bizottság javaslatát, mely a törvénynek tizenhét §-hoz indítványoz érdembe vágó fontos, a gyakorlati élet által követelt változtatást.*

Igazgató választmány a javaslatot csekély módosításokkal elfogadta és annak a földmívelésügyi miniszterhez leendő felterjesztését elhatározta.

Titkár bejelenti, hogy a keresk. miniszternek a szükséges és megépítendő új vasut vonalak tárgyában az egyletnek küldött leirata folytán kiküldött véleményező bizottság a következő erdélyrészi vonalok kiépítését tartja legszükségesebbeknek és pedig:

1. Borgó-Besztercétől a legközelebbi bukovinai vasuti állomásig.
2. Kolozsvár—(Kolozson át) Marosvásárhely—Székelyudvarhely - Sepsiszentgyörgyi vonalat.
3. Kolozsvár—(Apahidán át) Szászrégeni vonalat.
4. Földvár—Sepsiszentgyörgyit.
5. Agostonfalva—Málnásit.
6. Bánffihunyad Zsibóit.
7. Torda—Topánfalva—Brádit és a
8. Beszterce—Szászrégenit.

Igazgató-választmány ilyen értelemben határoz.

Ugyanő előterjeszti a Gazdák Biztosító Szövetkezetével létesítendő kapcsolat ügyében kiküldött bizottság jelentését, melyet igazgató-választmány teljertartalmilag elfogad és határozattá emel.

A földmívelésügyi miniszter leiratainak rendjén előadatnak:

a) 86893. sz. alatt Vasvármegye gazd. egyletének a vasuti teherkocsi hiány megszüntetése tárgyában intézett felterjesztésére adott válaszeirat, mely szerint a folyó évben

5400, teherkocsival több fog rendelkezésre állan, mint a megelőzőben.

b) 89100. sz. alatti körlevél, mely szerint a miniszter a mezőgazdasági munkakereslet és munkakinálat összeegyeztetése céljából valamennyi alantás hatóságát és hivatalát hathatós közreműködésre utasította.

c) 77086. sz. körrendelet tervezet, melynek értelmében a Miniszter a honi bárcás állatokkal Romániába irányuló legeltetési, illetve teletelési forgalmat, a kibocsátandó rendelet keltétől egy évi határidő leteltével, beszünteti.

Igazgató választmány mindhárom előadott leiratot tudásul veszi.

Előadatván a földmívelési miniszternek 10850. sz. leirata, melyben a vámterifális felvilágosítások megadásánál követendő eljárásokról tájékoz, választmány azt teljertartalmu közlés végett a hivatalos lap szerkesztőségéhez teszi át.

Ugyanannak 98209. sz. leiratára, melyben szarvasgomba termelők címét kéri, ülés határozza, hogy miután ily termelők nálunk nincsenek, ezen értelemben szerkesztessék a válaszeleirat.

Az igazságügyminiszter 45852. sz. leiratára, melyben a földmives és kézműves osztályhoz tartozó tagosítási szakértők napidija tehintetében és a becselő-bizottságokhoz ki-nevezendő bizottsági elnökök díjazása tárgyában kér véleményt, igazgató-választmány azt határozza javaslatba hozni, hogy előbbiek napidija 4 koronában állapíttassék meg, a bizottsági elnökök díjazása pedig a régi alapon történjék.

Ugyanannak T. 16/362 sz. meghívása folytán, a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő bizottság folytatagos tárgyalásain az egylet képviselőitében való megjelenésre — Schilling Rudolf e. tagot határozza felkérteni.

Földmívelésügyi miniszternek azon leirata, melylyel gazdasági népszerű előadások rendezésére segélyül 800 koronát utalványoz — köszönő tudásul vétetik s igazgató választmány az előadások rendezését az egylet kolozsvármegyei osztályára bizza.

A kolozsvári gazd. akadémia igazgató ságának 78. sz. beadványára a megüresedett 8 áll. ösztöndíjas hely betöltését illetőleg — ülés a dec. 4.-i ig. vál. ülés 3. sz. jkvi határozatát megerősíti.

Kolozsvár város tanácsának 10—907. számú megkeresése, melylyel a temesvári iparkamarának az ipari szeszgyárak fenntartása érdekében pártolás céljából megküldött felterjesztésére az egylet véleményét kéri az elnökségnek megválaszolás végett kiadatik.

A gyulafehérvári katonai élelmezési raktár 50 sz. megkeresése, melyben az ottani előállítandó és egyletünknek átadható katonai korpa mennyiségét és egységárát tudatja — elnökségnek elintézés végett kiadatik.

Beadott kérések során igazgató-választmány a folyó évre megszavazza a következő segélyeket:

- a) Az egylet kolozsmegyei osztályának működési segélyül: 300 koronát,
- b) az erdélyrészi falkavadásztársulatnak lóversenydíjakra: 300 koronát;
- c) az Udvarhelyvármegyei gazd. egyletnek a székelykereszturi bikakiállítás díjaira: 200 koronát;
- d) a csikvármegyei gazdakörök részére

az egylet irodalmi szakosztálya kiadványai-ból négy teljes példányt.

A brassói kőolajfinomító gyár r. t.-nak a motor petroleum adójának eltörlése tárgyában megküldött felterjesztése pártoló felirat küldése céljából elnökségnek kiadatik.

Tokaji titkár előterjeszti egy a folyó évi szeptember végén Sepsiszentgyörgyön rendezendő *székelykiállítás* tervezetét, mely ugyan az eddig már évek óta évenként rendezett sorozatos erdélyrészi kiállítások folytatása lenne, azonban méreteiben azoknál nagyobb arányokban volna megvalósítandó s melynek tárgyait termény, gyümölcs, háziipari cikkek, állatok és gazd. gépek képeznék. Előadja, hogy e tárgyban már számos előkészítő lépés történt s az eszmét már egy a marosvásárhelyi székelykirendeltség vezetősége (amely voltaképpen azt kezdeményezte is) mint Háromszék vármegye vezető körei teljes mértékben magukévá tették.

Igazgató-választmány a kiállítás rendezését elhatározván, annak céljaira pénztárából segélyt szavaz meg és elnökséget megbizza azzal, hogy a földmívelésügyi miniszterhez e tárgyban feliratot intezzen és Elekes Béla háromszeki főispánt, mint a gazdabizottság elnökét, egy előkészítő ülés összehívására sürgősen felkérje.

Kolozsvár város tanácsának 23822. sz. megkeresésére, melyben a Heltai utca közepén álló városi vámház eltávolításának feltételeül 230 □ méter egyleti teleknek ingyen átengedését kéri, ig. választmány határozza, hogy a kért területet a városnak át nem engedi.

Ugyanezzel kapcsolatban elhatározza ülés, hogy az Attila utca 1. sz. alatti telkét a város által kívánt ideiglenes kerítéssel bekerített s amennyben arra bérlő jelentkezik, ugyancsak ideiglenesen raktári helyiség céljaira méltányos árban bérbeadja, minek esz-közléseivel elnökség megbizatik.

Elnök indítványára a folyó évi közgyűlés napja március hó 24-ére tűzetett ki.

Új tagokul bejelentettek: Gorbai Ágoston rendes-, Koós Mihály és Almay Károly alapító tagokul.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

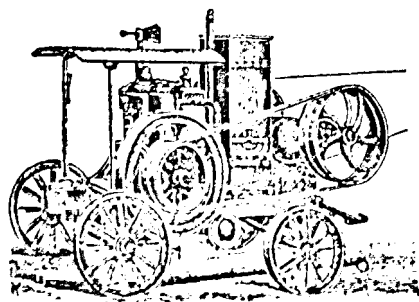
Az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztályának intéző-bizottsági ülése.

— 1907. februárius 7-én. —

Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsvármegyei szakosztályának intéző-bizottsága csütörtök délután 3 órakor népes ülést tartott a vármegyei háza kistermében. A Lészai Ferenc elnöke alatt tartott ülésen jelen voltak: Dózsa Endre alispán a szakosztály elnöke, dr. Szentkirályi Ákos, dr. Tutsek Sándor, Tokaji László, Sipos Gábor, Szász István, dr. Seyfrid Károly, Jászberényi András, dr. Pavlik Sándor, Idrányi Endre, Gruner Károly, Albert Dénes, Józsa Samu, Igaz Lajos, Bárdos Péter, Varga János és Tanka Sándor. Előadott Éber Ernő szakosztályi előadó.

1. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után jelentést tett az előadó a különböző községekben tartott *népies gazdasági előadásokról*. A jelentés szerint ilyen előadásokat rendezett eddig a szakosztály Szászlonán, Nagykapuson, Keszüben, Pusztakamaráson, Nagypetriben, Kispetriben, Kiskapuson, Mákón, Bogártelkén és Kolozson. A legközelebbi elő-

* Jövő számunkban teljertartalmilag közöljük a munkálatot. Szerk



Oberurseli Mótorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MÓTOR.

4000-nél több üzemb. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. OEL. gépész felesleges. Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitra-megye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárosd (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szováta, Lőte Lázár Kaál.

adás e hó 17-én lesz Bánffyhunyon *Háziipari tanfolyamokat* rendezett Szászlonán, Nagypetriben, Keszűben és Mákon és pedig az első helyen a kerekés mestersegét, az utóbbi három helyen gazdasági faeszközök készítését tanították. Az intéző-bizottság azt határozta, hogy felhívja a gazdaközönséget villa-, gereblye- és járomszükségletének bejelentésére, hogy a tanfolyamon résztvettek ezen eszközök szállítására vállalkozhassanak.

2. A kolozsmezei községekben alakítandó *tejszövetkezetek* kérdésénél beszámolt az előadó részben egyes meglévő, részben pedig egyes alakulófélben levő tejszövetkezetekről. A *kolozsi* szépen prosperál, naponta átlag 300 liter tejet szállítanak be Kolozsvárra. Mákon akadály a legelőhiány, Kiskapuson a tehénhiány. Nagypetriben csak idő kérdése a megalakulás. — Az intéző-bizottság azt határozta, hogy azokban a községekben, amelyekben hajlandóság mutatkozik a tejszövetkezeti ügy iránt, ott igyekszik azt létesíteni.

3. Előadó jelentette, hogy a mult intéző-bizottsági ülés határozata értelmében 1 darab yorkshirei kan és 2 db yorkshirei koca rendelgetett Eckstein Fülöpnél összesen 300 K. árban — Az intéző-bizottság előző-ülésének határozata értelmében a további intézkedések megtételét az elnökségre bízta.

4. A m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő átiratára — az intéző-bizottság azt határozta, hogy a következő községeket fogja *szőlészeti előadások* tartására ajánlani: Bánffyhunyon, Magyarbikal, Ketesd, Zentelke, Nagyalmás, Középlak, Hidalmás, Nagy- és Kispetri, Teke, Dextrád, Dextrászéplak, Batos, Mocs, Keszű, Köbölkut, Nagysármás. Azt határozta továbbá, hogy a szőlőtermelés fejlesztésénél a gyökeres nemes vesszővel való telepítést és az alkalmas helyeken a korai csemegeszőlő termelését kívánja előmozdítani.

5. Jelentette az előadó, hogy a fölmivvelésügyi miniszter *Fobbágy* János lompérdi gazdasági eselédet 30 éves hű szolgálataiért 100 korona jutalomban részesítette és a f. hó 17-ikén tartandó jutalomdíj-kiosztásra a mezőőrményesi járás főszolgabírójára meghívta a szakosztályt. — Az intéző-bizottság az elnökséget megbízta, hogy a jutalom kiosztásánál lehetőleg képviseltesse magát.

6. a) Az alispáni átiratok során tárgyalták: Nógrádmegyei közönségének a *»papír«*-buzával való tözsdei üzérkedés megszüntetéséről szóló áttett feliratát, melyet véleményezés végett küldött át az alispán. — Az intéző-bizottság a feliratnak a fedezetlen határidőzlet megszüntetéséről szóló részét pártolásra ajánlja, a községi előjáróságok ellenőrzése és szavatossága mellett ajánlott árúelöllegezésről szóló szakaszt pedig egyszerű tudomásulvételre. Ezzel kapcsolatban hangoztatja az i. bizottság a községi magtárak fenntartásának és szaporításának szükségét.

b) Pozsony városnak a husrágaságról szóló s szintén véleményezésért áttett felirat-tervezetét — nem ajánlja pártolásra az intéző-bizottság. Ez alkalommal azonban foglalokozva a husrágaság kérdésével, előadó javaslatára kimondja, hogy az illetékes miniszterekhez feliratot fog intézni, melyben kéri, hogy a míg a husrágaság tart, az állatszallítási vasuti díjtételek leszállíttassanak, a vágóhídi illetékek csökkentessenek, végül a lehető legmesszebbmenő intézkedéseket tegyen a földmivvelésügyi kormány az állatállomány általánosan észlelt csökkenésének pótlására. Dr. Szentkirályi Ákos felszólalása alapján a legelőhiányra hívja fel a figyelmet és legelők létesítésére és javítására kíván intenzív tevékenységet kifejteni.

c) A nagypetri-i körjegyzőség területén levő Nagypetri, Tamásfalva, Dank, Tóttelke községek faiskoláinak egyesítését — ajánlja az intéző-bizottság.

d) Bemutatja ezután előadó a járási főszolgabírónak a *mezőgazdasági munkások* helyes irányu gazdasági törekvéseinek támogatására vonatkozó jelentéseit, melyekben a főszolgabírók megjelölik azokat a mezőgazda-

sági és háziipari stb. munkaágakat, melyeket járásaik egyes községeiben a viszonyok szerint meghonosításra, illetve támogatásra leginkább ajánlanak. — A jelentéseket átteszi az i. bizottság az ez ügyben Dózsa Endre elnöklete alatt álló, a mult ülésen alakított bizottsághoz és e bizottságnak figyelmébe ajánlja Bárdos Péter tagnak a bolgár rendszerű kertészetek föllállítására vonatkozó felszólalását a főszolgabírónak pedig a lelkiismeretes és értékes jelentésekért köszönetet szavaz.

e) A kalotaszegi háziipar szervezésének kérdése a nagypetri-i körjegyzőségnek a járási főszolgabíróhoz intézett jelentése alapján került tárgyalásra. A kérdéshez szólott dr. Tutsek Sándor orsz. képviselő, aki a kérdést általánosságban ismertette, hangoztatva különösen az eredeti magyar motívumok megtartásának szükségét. Dózsa Endre és mások hozzászólása alapján az i. bizottság a fellendítésre célszerűnek tartott módokat először a konkrét jelentés alapján szóban forgó 4 nagypetrii körjegyzőséghez tartozó községben fogja az anyagbeszerzés, munkáltatás és értékesítés szövetkezeti szervezésével megpróbálni s kellő eredmény esetén kiterjeszti az összes kalotaszegi háziiparral foglalkozó községekre. A kérdés fölvetéséért köszönetet szavazott *Fózsa* Samu nagypetrii körjegyzőnek.

7. A *tej hamisítása* ellen irányuló kolozsvári hatósági intézkedések tárgyában dr. Szentkirályi Ákos, Dózsa Endre s mások hozzászólása után — elfogadta i. bizottság az előadó határozati javaslatát, hogy a piacra kerülő lefőlözött, vizezett és hamisított tej forgalomba hozatala ellen erélyes intézkedést kíván a szakosztály; dr. Szentkirályi Ákos, Tokaji László, Jászberényi András, Szász István és elnökségből, továbbá meghívandó hatósági és szakértő egyénekből álló bizottságot küld ki a kérdés megvizsgálására s felkéri Kolozs megye törvényhatóságát, hogy átiratban kérje a város közönségét (törvényhatóságát), hogy a tejhamisításra vonatkozó törvényeket szigorúan hajtassa végre, a tej forgalomba hozatalára, árusítására stb. vonatkozólag pedig alkosson szabályrendeletet.

8. Előadó előterjesztette a vármegye egyes községeiben rendezendő *gyümölcsstermelési tanfolyamok* rendezésére vonatkozó javaslatát, mely szerint a tavaszi, nyári és őszi gyümölcsstermelői munkák gyakorlati és kis részben elméleti oktatással lennének bemutandók. — Az intéző-bizottság egy ilyen tanfolyam rendezését határozta el Bánffyhunyon vagy a bánffyhunyadi járás valamely községében és a tanfolyam költségeire 200 koronát szavazott meg.

9. Előadó bejelentette, hogy a kolozsmezei szakosztályba tagokul beléptek Nagypetri, Tamásfalva, Dank és Tóttelke községek; továbbá dr. Tutsek Sándor orsz. képviselő. — Örvedetes tudomásul vétetett és dr. Pavlik Sándor indítványára elhatározott, hogy a szakosztály fölkeri a vármegyei törvényhatóságát, ajánlja a községeknek a szakosztályba való belépést.

Az ülésről fölvetett jegyzőkönyv hitelesítésére elnök dr. Seyfrid Károly és Jászberényi András tagokat kérte fel.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Székelykiállítás Sepsiszentgyörgyön.** A négy év előtt felvetett idea: a székelykiállítás, a folyó év őszen megvalósul. Nem akkora méretekben ugyan, amekkorára akkor tervezetett, de mindazonáltal minden eddigi erdélyi kiállításnál nagyobb és impozánsabb keretekben.

Az erdélyi gazdasági egyesület, a marosvásárhelyi székelykirendeltség vezetőjének kezdeményezése folytán, elhatározta, hogy az idei év őszen, szeptember hónap utolsó napjain, Sepsiszentgyörgyön termény, gyü-

mölcs, mezőgazdasági háziipar, állat- és gazdasági gépkiallítást rendez, melynek keretében különösen a székelyföld gazdasági állapotának mai foka lesz bemutatandó.

A székelyföldi speciális termények, gyümölcsök, magvak, a mezőgazdasággal rokon termelési ágak produktumai, a székely mezőgazdasági ipar, az ujabban szépen fellendült állattenyésztés, a rohamosan terjedő gépkultúra, a természeti kincsek stb. — mind be lesznek mutatva s gondoskodás fog történni abban az irányban is, hogy mindezeket megnézzék és tanulmány tárgyává tegyék minél többen olyanok, akik a székelységtől eddig távol állottak, vagy azt nem ismerték, de sorsára, érdekeire a jövőben előnyösen folyhatnak be.

Kettős irányt lesz hivatva szolgálni e kiállítás. Fel fogja kelteni az érdeklődést a kívül álló tényezőkben és új, gyakorlati irányokat fog mutatni (gépkultúra) a székely gazdáknak.

A rendezésben részt vesznek az összes hivatott tényezők, a marosvásárhelyi székelykirendeltség, a székely gazdasági egyesületek, gazdabizottság, illetékes hatóságok és nagyobb gazdák.

E hónap folyamán lesz Sepsiszentgyörgyön, Elekes Béla háromszéki főispán elnöklete alatt a részleteket megállapító nagy előértekezlet, melyre a rendezésben résztvevő összes faktorok hivatalosak lesznek s melyen az E. G. E. kiküldöttjei a kiállítás részletes tervjavaslatát be fogják mutatni.

A kiállítás iránt minden körben már előre is a legnagyobb érdeklődés nyilvánul.

— **Uj államtitkár a földmivvelési miniszteriumban.** A király géresi *Balogh* Vilmos, miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jelleget adományozta. Az uj államtitkár született Celnán, Alsófehérvármegyében 1855. szeptember 9-én. Darányi miniszter 1896-ban az elnöki osztály élére hívta meg és ebben a fontos bizalmi állásban maradt 1903 november 3-ig. Már, mint az elnöki osztály főnöke intézte a hegyvidéki és *székelyföldi* akció ügyeit. Darányi távozása után a miniszterium kilencedik főosztályának vezetését vette át, melyhez a népsegítő akciókon kívül több kisebb gazdasági ág fejlesztése tartozott. Már ez ügykörében is államtitkári hatáskörben járt el, melyet mult évben a miniszterium egyik legfontosabb ügyágával, a szakoktatással és az összes kísérleti meg tudományi intézetek átvételével is bővült. *Balogh* Vilmos előléptetése mezőgazdasági közköben általános elismerést és örömet okozott.

— **A székelykereszturi tenyészállatkiállítás.** Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület választmánya a február 28-án tartandó tenyészállatkiállítás bizottságaiba a következő urakat választotta:

I. Rendező bizottság: Elnök: Ugron Ákos, alelnökök: Gálffy Kálmán és Ugron Zoltán; biz. tagok: Bartha Gábor, Jakabházy Gábor, Jakabházy Samu, Jeddi Tamás, Gagy László, Biró Dénes, Vitányi Miklós, Lőrinczi Lajos.

II. Bíráló bizottság bikáknál: A) Nagytenyésztők: Elnök Gyárfás Endre, alelnök Dániel Lajos, tagok: Balázs Sándor, Jeddi Tamás, Zonda József, az E. G. E. kiküldötte.

B) Kistenyésztők és községek bikáinál: Elnök Ugron Gáspár, alelnök Máthé Pál. ta-

gok Vitányi Miklós, Gagy Lajos, Soó István, Ferenc József, az E. G. E. kiküldötte.

C) Borjas teheneknél: Kassay F. Akos. Tagok: Dénes Samu, Sándor Gergely, Ravasz Miklós, ifj. Balázi István, Szabó Gábor.

D) 3 és 2 éves üszöknél: Elnök: Szabó István. Tagok: Perényi Jenő, Szentannai Sámuel, ifj. Simó János, László Gergely (Szent-ábrahám), Tóth Károly.

— **Juhturógyár Székelyudvarhelyen.** Székely juhturógyár és hizlalda részvénytársaság címen juhturógyár van alakulóban Székelyudvarhelyen. A gyár alapítói: Ugron Ákos, dr. Damokos Andor, dr. Válecsik Ferenc, Fekete Manó, Hlatky Miklós, dr. Pál Ernő, dr. Horváth Károly, Riemer K. Gusztáv, kik a következőkben vázolják a gyár terveit: A cég neve: „Székely juhturógyár és hizlalda részvénytársaság”, székhelye: Székelyudvarhely. A vállalat aaptőkéje 15.000 korona, mely 500 dbb egyenként 50 korona névértékről kiállított részvényből áll. A vállalat célja: turók és sajtok gyári előállítás és a gyártási hulladékok sertéshizlálásra való felhasználása és huszfüstölde és hentesáruk gyártása. A részvényjegyzés 1907. évi februárius hó 15-én bezáradik és az alakuló közgyűlés 1907. februárius hó 24-én Székelyudvarhelyt fog megtartani. Jegyzéskor a jegyzett részvények névértékének 10%, a az alakuló közgyűlésen pedig a jegyzett részvények 30% a az alulírott alapítók bármelyikének kezéhez lefizetendő.

— **A székelyek kivándorlása ellen.** A földmivelségi ministerium székelyföldi kirendeltsége akként igyekszik a székelyek kivándorlását ellensúlyozni, hogy a munkakereső székelyeknek itthon biztosít munkát és keresetet. Az elmúlt évben a székelyföldi ministeri kirendeltség közvetítése révén 2554 székelyföldi férfi és nő kapott itthoni munkára elhelyezést.

— **Meghívó.** A választói kosárfonó szövetséget folyó év február hó 17-én délelőtt 9 órakor az állami iskola helységében rendes közgyűlést tart. melynek tárgya: A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. Záró számadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. Ügyvezető, pénztárnok és igazgatóság választás. Netaláni indítványok.

— **Országos jellegű tenyészbika-vásár.** Háromszék vármegye Mezőgazdasági Bizottsága folyó évi március hó 17-én Uzon községben (vasutállomás) országos jellegű tenyészbika-vásárt rendez.

A vásár, valamint az előző években, ugy most is legkedvezőbb alkalomnak kínálkozik tenyészbikák eladására és vásárlására.

— **Nép babona,** hogy a sárgaságban elpusztul az ember. Bizgaltatott számtalan esetben, hogy az *Első Alföldi Cognacgyár* „barack-cognacja” nagyon jó szer ezen betegség ellen. rövid idő alatt visszahozza eredeti színét és életkedvét.

— **Budapesti szeszárak.** Az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár heti üzleti jelentése szerint az árak Budapesten: Finomított szesz adózva nagyban 150 kor. kicsinyben 154 korona. Finomított szesz adózatlan nagyban 50 50 kor., kicsinyben 54 50 kor. Nyers szesz adózva nagyban 147 kor., kicsinyben 149 korona. Denaturált szesz nagyban 40 kor., kicsinyben 42 korona.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

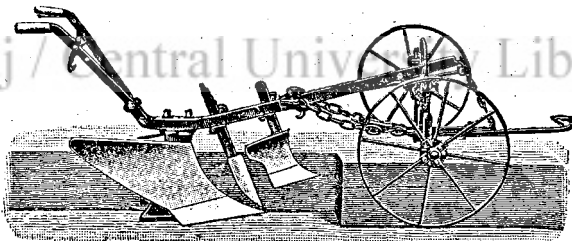
Felolós szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLO.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.



Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncéll mezekkel

□ acél gerendelyvel

= állítható szarvakkal, önvezetéssel =

1801-II. Többvasú ekék.

Finom-, szántás-, csukló-, rét boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek, Superior sorvetőgépek, triörök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Cőzeséplőkészletek 12 HP-ig. Ipari mozgonyok 100 HP-ig.

Akácfa 1—2 éves ezre 5 kor.

Öt évesek átültetettek 3—5 cent. átméretű szép sorfák 2 méterre visszavágva waggonba rakva: száza 25 korona, ezre 200 korona.

Szabó Lajos lelkész,

Apostag.

1826



Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolossvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os záloglevelekben.

A jelzálog felajánlott erdélyrezi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfai adnak véleményét. 1001



Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírű:

„Nagyszeheni földhitelintézet”

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költségtelkímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármilyen felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmő jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ült, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt veszít és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.

Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és maganházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

Dávid S. J.

kocsigyártó és kocsifényező üzlete

BUDAPEST,
V., Vigszinház-utca 3.

Raktáron vannak különféle alaku kocsik. Régi kocsik előnyös feltételek mellett becsereítetnek s kijavított s fényezett állapotban ismét eladatnak.

1821

PIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG

kolozsvári főkelepe Mátyás- király- út 12. (Telefonos. 475.)

o o o o o Oránként friss pakülés. o o o o o

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék

Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm 3 korona 80 fillér.

o o o o o Zamatja és kitűnő íz- jellemzőkkel. o o o o o

Tea és Rum különlegességek.

Riparia Portalis alanyon ojtott egyéves, jégverésmentes, fajtisza, fajazonos és szokványminőségű

Szőlőajtványokról,

bor- és csemegefajokban kérjen árjegyzéket, míg a készlet tart.

Mósa Ferencz mezőgazdasága és ipartelepe,

Oláh-kocsárd, u. p. és vasuti állomás Maroscsapó. 1825

— **Baromfi és házinyultermelő szövetség.** Vajdahunyadon baromfi és házinyultermelő és értékesítő szövetséget alakult. A tegnapi alakuló gyűlésen a földmivelségi minister Vásárhelyi Árpád kerületi állattenyésztési felügyelő, az országos baromfi-tenyésztő egyesületet Winkler titkár és a megyei gazdasági egyesületet Cseh László földbirtokos képviselték. Az egyesületnek eddig 340 tagja van. Elnökké Höhn Károly főszolgabíró választották meg.

370 holdas birtok

lak- és megfelelő
gazdasági épületekkel
haszonbérletbe kiadó
folyó évi márczius hó 1-től,
esetleg október hó 1-től.

Értekezhetni
ERTSEY JÓZSEF
tulajdonossal.

1824



Lakik:
Olah-Kocsárdon.
u. p. M.-Csapó, (Kisküküllőmegye)

Vészen átment



erős csontozatu, ki-
fogástalan szép
testalkatu, első-
rendü tenyésztébol,
decemberi
tenyészképes

kanok

ELADÓK

KORNSTEIN TESTVÉREK-nél,
NAGYSZALONTÁN (Pata puszta).

MÜHLE VILMOS

os. és kir. udvari szállító
TEMESVÁR

Mag-, Növény-, Rózsa- és Fa-Nagytenyészetek.

(Művelési terület 94 hold.) 1813

VILÁGKIYITEL!

A legjobb magvak kerti s mezei veteményezésre

(Mühle magyai jóságban érjethetők, de ebben felülmulhatatlanok.)

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfák

(Mühle fái többször átültettek, jól iskoláztak, mindenütt jól és bitosan gyarapodnak.)

A legszebb fenyőfélék, díszcserjék, rózsák stb. stb.

(Mühle túlelveli mind télálló, dísz- és kuszócserjéi, valamint rózsái a létező legszebb virágok.)

Postacsomagok magvakkal 5 koronán felüli értékben bárhová bérmentve küldetnek.

Mühle kertészeti kézikönyvei díletánsok számára a legjobbak, megrendelésekhez ingyen csatoltnak.
Dusan illusztrált főárjegyzék — páratlan a maga nemében — kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetik.

Gazdatiszti állást

keres, nős, erőteljes, a gazdaság minden ágában, úgy szőlészetben is szakképzettséggel bír. 17 éve nagyobb uradalmakba mint gazdatiszt volt alkalmazva, jó bizonyítvánnyal rendelkezik, állását bármikor elfogalhatja. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság
FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és utányosan direkt forrásból közvetít.

Cim:

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár,
Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762

Telefon 311.

FISCHER

féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvával óvhatók meg a legbiztosabban a kazlak, gépek és kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 24 év óta fennálló **FISCHER** féle zsák- és ponyvagár **Budapest, V. Nádor-u 31-33**, az ország legnevesebb uradalmainak szállítója.

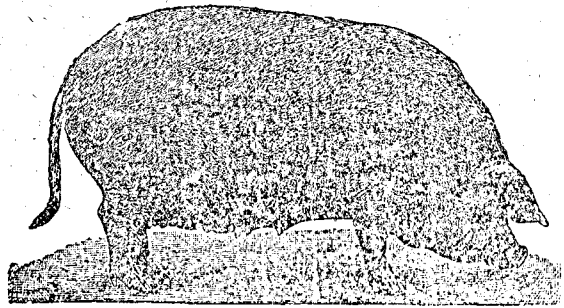
Mindennemü juta- és lenzsákok gyártása.

Ponyvakölcsönző intézet.

Yorkshire-sertések

erős, nagy, csontos példányok, tenyésztésre kiválóan alkalmasak, eladók

Lovag **Aubin Károly** gazdaságában



1823

Királyhalmán (Nagy-Küküllő-
megye) u. p. **Alsó-Komána,**
M. Á. V. **Homoród-Kőhalom.**

Bővebb felvilágosítást

tulajdonos ad,
ki előjegyzéseket is elfogad.

Ispán

kerestetik 600
holdas gaz-
daságba, ki
a gazdaság minden egyes
ágában jártas és több évi
praxissal bír.

Feltételek: nős, józan életű és
nem nagy igényekkel bíró
és lehetőleg földmives is-
kolát végzett legyen.

Megkivántatik személyes jé-
lentkezés és afizetés meg-
egyezés útján történik

Az állás márczius 1-ig betöl-
tendő.

Czim: **TOLOKÁN DEZSŐ, Sz.-Kraszna.**
1814

ELADÓ HÁZHELYEK!

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11-1 óráig és délután 4 órától
6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozs-
várt, Attila-utca 2. szám alatt.

Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új
színház közelében — az **ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET** telkén, az
Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Csatornázás! Vízvezeték!
Villanyvilágítás!

Báró Bánffy Ferenc apanagyfalusi gazdaságában eladó:

Bajorországból importált vetőmag után termelt, 42 kgrm.-on felüli minőségi súlylyal még az 1906-ik évi termésben is bíró

„arany zab”

Ára vevő zsákjaiban Bethlen állomásra szállítva 18 korona 100 kilónként. 1820

Megrendelések intézhetők „Nagy Károly ispán” címere Apanagyfalu (Szolnok-Dobokam.), ki kívánatra mintát is küld.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Alló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára
Lokomobilok, szabad. Banó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúrók. 1475

Eladó

a Báró Rothenthal Henrikné szőkefalvi (vasútállomás helyben) gazdaságában, a birtok bérbeadása miatt,

25 darab

magyar erdélyi fajta szelid tenyésztett tehén, erős, csontos, szabályos testalkatúak, jó tejelők s ezeknek 39 drb. különböző koru üsző és bika borjai.

A tenyésztést a Sperker Ferencz Szent-demeteri tenyésztéséből több éven át előre lefoglalt fölösleges számú tehén és üsző megvásárlása útján alapítottat s a törzsbikák is mindég onnan szerezettek be. Utóbbi években a 2-éves tenyésztőbikák kimutathatólag darabonként 800—1200 koronáig adattak el.

Továbbá eladó 17 darab fekete fecske hasu mangalica anyakoca és 52 darab 1 éves süldő, vészen átmentek.

Vevők kéretnek a megtekintés idejének megállapítása végett Sperker Ferencz — földbirtokoshoz (lakik Szent-Demeter, u. p. Nagy-Kend) fordulni. —

Szász-Fenesen

Kolozsvártól 7 kilométernyire a Szabó—Gróf Mikes-féle mintegy 1500 hold

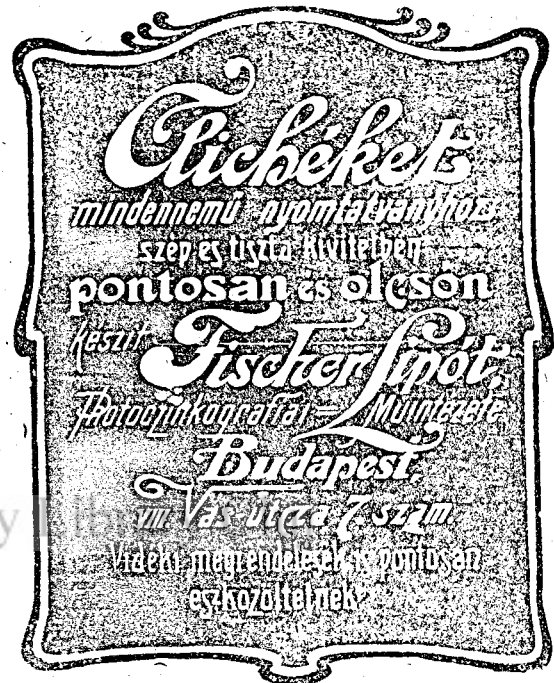
mezőgazdasági birtok

— folyó évi ápriliistól kezdve —

haszonbérbe kiadó.

A haszonbérletek feltételei Dr. Ferencz József ügyvéd (Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 10-ik szám) irdájában megtudhatók.

1823



Háromszéki birtokba gyakorlott gazdatiszt kerestetik

Május elsejére.

Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Pályázatokhoz bizonyítványok másolatban melléklendők.

1822

Olcsó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemeltetés óránként és köroránként csak 1—1½ fillér! — Legolcsóbb és legszabályosabb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság! —

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros eséplőkészletek. ●

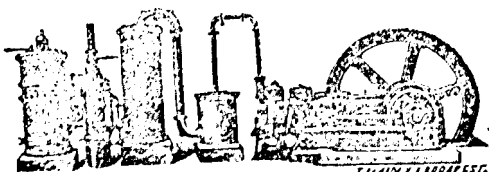
HAJÓS és TÁRSA okleveles mérnökök motorvállalata

1809

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám

Telefon 66-69.

Árjegyzék és költségvetés ingyen.



HAZAI IPAR!!

WOHANKA FELE
 KÉTÜTEMŰ NYERSOLAJ-
 MOTOROK és LOKOMOBILOK
 ÜZEMKÖLTSEGEK MAGYSÁGSZERINT
 1 1/2-2 FILLER
 ÓRÁNKENT és LŐERŐNKENT
 NINCS ROBBANÓ és TŰZ-VESZÉLY
 MINDEN PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉS
 és ENGEDÉLY NÉLKÜL
WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST
 V. VACZI KÖRUT 76.

HAZAI IPAR!!

1811

Piros Delaware vessző

sima 30.000 drb. I. oszt., ezre 20 frt. II. oszt.
 15.000 drb. ezre 10 frt. Fajtisztaságért felelősség!

2 éves bor és csemege fás és zöld

oltványok, a legkitünőbb Chasselas, Muskotály
 és különleges csemege fajokban.

Európai és amerikai

sima gyökeres vessző, mérsékelt áron.

Árjegyzéket mely a „Delaware“ s az ösz-
 szes fajok részletes ismertetését és sok hasznos
 tudnivalót tartalmaz — ingyen és bérmentve küld:

SZÜCS SÁNDOR ÉS FIA
 szőlőtelepe

1793 **BIHARDIÓSZEG 14.**

Gazdasági tanintézetet,

esetleg vincellér. vagy föld-
 mives iskolát végzett 25—
 28 éves nőtlen egyén már-
 cius 1. belépésre Szám-
 tartói állást talál ifj. báró
 Wesselényi Miklósné Ara-
 nyos-Gyéresi birtokában.

Jelentkezők írjanak:

Sigmond Márton
 gazdatisztnek,

Aranyos-Gyéresre.

Hirdetmény!

Alólirott szövetkezet telepén még a készlet tart mintegy

1 1/2 millió 150 különféle faju a legnemesebb

Bor és Csemege-szőlő fajokból őszi szedést, gondosan elver-
 melt, minden szőlőbetegségtől mentes, a faj azonos-
 ságáért teljes szavatosság mellett

ajánlja sima szőlővessző készletét,
 továbbá igen szép 2—3 éves gyü-
 mölcfa ojtványait. n. m.: Alma,
 Körte, Kajszin, Őszi-barack, Cse-
 resznye, Megy, Birs, Ójtot-Eper,

Eper, Akác és Gleditria magoncát, Diszfákat, virágzó cser-
 jéket és felfutókat, Diót remek, szép különféle faju és nagy
 ságu fenyőket a legjutányosabb áráért pontos kiszolgálás
 mellett ajánl a tavaszi időnyre. 1839

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

Megrendelések: Az első kecskeméti szőlő és gyümölcsstermelő
 szövetkezet címére intézendők Kecskemétre.

Eladó gyógy- és specialis házi kezelési
 0-borok erdélyi hírneves mezősegi pincéből.

Özv. Báró BORNEMISZA ANDRÁSNÉ sz. Gróf TELEKI
 POLIXÉNA ó méltósága, komlód-országi gazdasági pincé-
 jében eladó kétszáz hektoliter 1899., 1900., 1901. és
 1905. évbeli, részben palacké.ett, Traminer, Rizling, Kóvér
 és Carbenet, kitünő, erős ugyszólva gyógyborok.

Átlagos árák hordó vételeknél válogatva 1 kor.-tól 1 kor.
 60 fillérig. Bármikor megtekinthetők és értekezhetni helyt

ENGI ELEK megbizottal, esetleg levélben is.

Minta postán nem küldetik.

Szentmihálytelki vasuti állomásra vagy Szász-Régenre
 levél vagy sürgöny értesítés után kocsit küldetik. Posta- és
 telefon állomás Nagy-Nyulas. 1795

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű 1735

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár
 Kolozsvárt, (Óvár. városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
 birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített
 telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérhá-
 zaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület
 vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas
 összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsö-
 nöknel számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ugyanőkök
 közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással
 készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyercs és olcsó lebonyolítás.

Acetylén világítási berendezések,

önálló teleppel, a szabadalmazott LUX
 készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a
 vízbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli

berendezések.

Specziálítás: önálló kis telepek. (Elektrogének) városok, kastélyok,
 gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés
 nincsen olcsó vételár! Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fil-
 lérbe, egy tényleges lőerő 6 fillérbe kerül. Motorok: benzine, gázra,
 nyersolajra stb.-re bármilyen czélra.

FEJÉR és SCHMIDT
 Budapest, Eötvös-tér 2. szám.

GRAND PRIX a párisi 1900. évi világkiállításon.



1737 II. **Kwizda-féle**

Restitutionsfluid.

Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére. — Egy üveg ára 2 kor. 80 fillér. 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítőül, ina. merevségénél stb. az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz 140 K — doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle szabadalmazott Lászárvédő gummiból. **szabradalmazott Pneumatic-lászárvédő gummiból és léggárnával**



szürke, fekete, baúna és fehér színben és négy nagyságban készíttetnek és pedig a bal és jobb lábak részére, a—b-nél mért terjedeleme szerinti

1 sz. 20—22 cm. 3. sz. 24—27 cm.
2 sz. 22—24 cm. 4. sz. 27—30 cm.
Ára darabonként
szürke
T. sz. Kor. 550, 2. sz. Kor. 590, 3. sz. For. 640, 4. sz. Kor. 730
fekete, barna és fehér
1. sz. Kor. 590, 2. sz. Kor. 640, 3. sz. Kor. 680, 4. sz. Kor. 770

Képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógy szerész, Korneuburg, bei WIEN.



GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

1758

és

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50

BUDAPEST—KELENFÖLD

a vasútállomással szemben.

M. Á. V. ERDÉLYI FŐ-ÉS MELLÉKVONALAINAK MENETRENDJE.

Az összes vég- és csatlakozó állomások kimutatásával. Érvényes 1906. október 1-től.

I Gy. 725 Sz. 900 Sz. 545 Gy. 915 ind. Budapest k. p. u. érk.	Sz. 720 Gy. 750 Sz. 640 Gy. 935
Sz. 515 " 827 " 851 " 553 érk.	" 602 " 1110 " 708 " 1230
" 532 " 854 " 830 " 611 ind.	" 521 " 1050 " 615 Sz. 1223
" 651 " 1016 " 1029 " 726 érk.	" 348 " 930 " 518 " 1046
" 715 " 1044 " 1116 " 750 érk.	" 307 " 900 " 443 " 1008
" 805 " 1145 " 1246 " 831 érk.	" 157 " 812 " 338 " 900
" " 1229 " 128 " 838 ind.	" 127 " 800 " 252 " —
" " 102 " 213 " 905 érk.	" 1248 " 735 " 220 " —
" " 153 " 318 " 944 érk.	" 1141 " 656 " 124 " —
" " 333 " 452 " 1051 érk.	" 950 " 549 " 1151 " —
" " 359 " 525 " 1114 érk.	" 910 " 529 " 1125 " —
" " 750 " 627 " 209 érk.	" 532 " 245 " 807 " —
II Gy. 725 Sz. 800 Gy. 200 Sz. 1010 ind. Budapest k. p. u. érk.	Sz. 610 Gy. 110 Sz. 720 Gy. 935
" 1212 " 329 " 654 " 605 érk.	" 930 " 818 " 1125 " 476
" 1222 " 402 " 704 " 635 ind.	" 850 " 808 " 1050 " 401
" 307 " 900 " 1001 " 1641 érk.	" 412 " 508 " 615 " 105
" 401 " 1030 " 1101 " 1204 érk.	" 248 " 409 " 448 " 1205
" 427 " 1049 " 1113 " 1224 érk.	" 230 " 357 " 429 " 1136
" " 1125 " 1185 " 1258 érk.	" 200 " 333 " 355 " —
A. Sz. 739 V. 1050 V. 659 Sz. 1022 ind. Ar-Gyeres érk.	Sz. 505 V. 1015 V. 320 Sz. 912
" 755 " 1112 " 721 " 1048 érk.	" 445 " 955 " 300 " 852
B. V. 201 Sz. 805 Sz. 319 Sz. 910 ind. Kocsárd érk.	Sz. 740 Sz. 240 Sz. 834 V. 1231
" 253 " 846 " 400 " 951 érk.	" 700 " 200 " 754 " 1143
" 453 " 1025 " 537 " 1127 érk.	" 526 " 1225 " 615 " 935
" 406 V. 1042 V. 545 " " ind.	" " 900 V. 544 " 915
" 635 " 1216 " 714 " " érk.	" " 734 " 416 " 754
" 830 " 206 " 905 " " érk.	" " 542 " 242 " 617
B1 V. 345 " " " " ind. M.-Ludas érk.	V. 730 " " " " V. 730
" 919 " " " " érk.	" 152 " " " " " 152
" 1014 " " " " érk.	" 109 " " " " " 109
C. V. 302 V. 243 " " " ind. Küküllőszög érk.	V. 844 V. 648 " " " V. 844
" 902 " 838 " " " érk.	" 335 " 105 " " " " 335
D. Sz. 228 Sz. 1120 V. 710 " " ind. Kis-Kapus érk.	V. 923 Sz. 615 Sz. 1241 " " V. 923
" 358 " 1257 " 915 " " érk.	" 731 " 445 " 1120 " " 731
V. 812 V. 548 " " " érk.	" 333 " " " 442 " " 333
D1 V. 521 V. 145 V. 825 " " ind. Nagy-Szeben érk.	V. 700 V. 322 V. 1009 " " V. 700
" 557 " 221 " 913 " " érk.	" 627 " 248 " 935 " " 627
E. V. 310 V. 1034 " " " ind. Segesvár érk.	V. 917 V. 503 " " " V. 917
" 342 " 1104 " " " érk.	" 849 " 434 " " " " 849
" 619 " 133 " " " érk.	" 700 " 234 " " " " 700
F. Sz. 515 V. 826 Sz. 250 T. 634 ind. Brassó F1) érk.	Sz. 325 Sz. 159 V. 613 Sz. 1008
" 630 " 957 " 415 " 802 érk.	" 705 " 1239 " 450 " 848
" 757 " 1145 " 558 " " érk.	" 538 " 1108 " 325 " " 538
" 851 " 1241 " 852 " " érk.	" 449 " 1016 " 237 " " 449
F1 V. 835 V. 417 V. 933 " " ind. Brassó érk.	V. 727 V. 132 V. 750 " " V. 727
" 1028 " 552 " 1055 " " érk.	" 600 " 1155 " 632 " " 600
F2 V. 700 V. 1039 V. 500 " " ind. S.-Szt.-György érk.	V. 621 V. 425 V. 838 T. 1205
" 902 " 1242 " 831 " " érk.	" 320 " 223 " 636 " 903
" 1106 " 306 " " " érk.	" " 1209 " 430 " 415
a Sz. 610 V. 1125 V. 407 V. 1100 ind. Piski a1) érk.	V. 425 V. 1030 V. 300 Sz. 820
" 1006 " 358 " 905 " 440 érk.	" 1201 " 610 " 1036 " 505
T. 1157 " " " 1032 " 629 érk.	" 1033 " 442 " " T. 322
a1 T. 630 V. 1135 T. 425 V. 1032 ind. Piski érk.	V. 448 T. 1025 V. 250 T. 810
" 718 " 1220 " 523 " 1116 érk.	" 408 " 938 " 210 " 722
b V. 200 V. 743 Sz. 411 " " ind. Alvinc érk.	V. 645 Sz. 1137 V. 848 " " V. 645
" 655 " 1247 " 809 " " érk.	" 152 " 757 " 342 " " 152
c V. 437 V. 940 T. 436 " " ind. Gyulafehérvár érk.	V. 723 T. 1103 V. 614 " " V. 723
" 733 " 1232 " 747 " " érk.	" 455 " 820 " 343 " " 455

TRÁGYAGIPSZ!

Mint az összes hazai gipszgyárak központi irodája, ajánlunk

kitünő trágyagipszet

A leghálásabb és legolcsóbb műtrágya a trágyagipsz, amely különösen sikerrel alkalmaztatik: istállótrágya javítására és konzerválására, lucerna, lóhere és pillangós növények trágyázására, mészszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya vagy konyhakertszethez.

Legolcsóbb árajánlattal bármely vasuti állomásra legnagyobb készséggel szolgál a

Magyar Gipsz-Kereskedelmi Részvénytársaság
BUDAPEST, V., Dorottya-utca 9. szám.

Hirdetéseket jótányos áron felvállal a lap kiadóhivatala